



NYHETS-REDAKTØR
Oddvar Paulsen

Nå tennes tusen julelys

Klimavoter, Kyoto-avtale og CO2-utslipp til tross; jeg gleder meg til å tenne lysene på juletreet. Ja, i hele jula skal det skinne fra masse julelys uten at jeg får dårlig samvittighet. Norges samlede juletrebelysning tar nemlig ikke mer strøm enn årsforbruket i to middelstore el-oppvarmende norske eneboliger.

På våre to millioner juletrær forbraker vi drøyt 51 megawattimer fra lille julaften til trettende dag jul. Beregningen bygger på at et juletre med 16 tre-watts lyspærer står på hele døgnet. På et gitt tidspunkt står juletrebelysningen for 0,01 prosent av en eneboligs strømförbruk. Dette betyr dessuten at juletrebelysningen knapt gir utslag på strømregningen heller.

Minnene fra min barndoms jul strømmer på når jeg finner fram juletrebelysningen. Aller best husker jeg juletreet til min mormor. Hun brukte levende lys på treet. Lite viste jeg om brannfare da jeg som 5-åring spant rundt i stua og beundret de blafrende stearinlysene. Det var et vakker skue.

Stearinlys på juletreet hører til sjeldenheten nå. Men aldri før har vi tent flere levende lys enn det vi kommer til å gjøre i jula. Tenk deg derfor godt om når du tenner julelysene. Jula er nemlig årets verste brannfare. Hver tredje nordmann har opplevd at stearinlys har ført til farlige situasjoner, viser en undersøkelse fra If Skadeforsikring. Undersøkelsen viser dessuten at hver fjerde nordmann har glemt å slukke stearinlys når de forlater rommet. Mange familier opplever hvert eneste år å få jula lagt i aske. Vi er inne i det verste brannåret på lange tider. Prognosen er 76 brannofede mennesker i 2007. Årets siste uke har gjennomsnittlig tre ganger så mange branntragedier som en vanlig uke. Bare i Aust-Agder de siste årene har det vært en økende tendens til branner i jula. I 2003 var det fem brannutrykninger i perioden fra 23. desember til 31. desember. Året etter var tallet steget til seks, og for to år siden var tallet åtte. Tallene er hentet fra Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap.

Til tross for dystre statistikker gleder jeg meg til å finne frem juletrebelysningen og tenne alle juledekorasjonene. Det er først når ingen krok står mørk at det er jul. Så får jeg heller ta en ekstra runde i hjemmet før jeg legger meg – og slukke juletrebelysningen når huset står tomt.



PRAKTISK: I stuen er det flere varianter av lampen Bestlite. Felles for dem alle er at de har en rekke praktiske innstillinger som gjør dem nyttige dersom man skulle trenge direkte lys. Lampen Bestlite ble oppfunnet av Robert Dudley Best rundt 1930, og nådde sitt høydepunkt da Winston Churchill valgte Bestlite på sitt skrivebord i Whitehall. Til tross for lang tid på markedet, og stadig nye utviklinger, er den fremdeles populær.



Moderne: En moderne versjon av lysekronen henger i gangen og på ektepærens soverom.

Skumringstimen

Foran oss har vi årets mørkeste måneder. Se lyst på det, og gå en stemningsfull tid i møtet.

CECILIE HEIMVIK
redaksjonen@agderposten.no 37003700

Vi er for tiden veldig opptatt av å forandre interiøret i boligene våre. Vi tapetserer, bytter gulv, maler og ommoblerer. Alle disse forandringene kommer imidlertid ikke til sin rett dersom ikke belysningen er riktig. Belysning har ikke bare en praktisk funksjon. Den kan også forandre farger i et rom, understreke detaljer, og skape variasjon i stemningen.

De allsidige virkningene av belysning er også noe eierne av interiørbutikken Barbu Interiørhus, Jan Kristian Sorensen, Unni Høyesen Westby og Kari Duedahl er opptatt av.

– Riktig belysning er etter min mening undervurdert. Med rett lys på rett

plass kan huset både bli mer funksjonelt og stemningsfullt, sier Unni Høyesen Westby.

Ulike lys til ulike rom

Ved valg av belysning i huset er det viktig å se på hvilke behov som skal dekkes i de ulike rommene. Ønsker du belysning av funksjonelle årsaker, eller er

begrunnelsen mer estetisk? – I et hus er det viktig med variert lys. Slik kan man få en belysning som er tilpasset bruken av rommene. På et kjøkken kreves det at man har sterkere lys enn i en stue hvor det hovedsakelig bør være stemningslys. Jeg pleier å dele belysningen i tre, hvor allmennlys er hovedbelysningen i rommet. Dette suppleres med stemningslys som lager liv og

bevegelse, og leselys for de som er glad i bøker og håndarbeid, sier Kari Duedahl.

Store forskjeller

Et råd som går igjen uansett rom er at man bør installere dimmer på mange av lampene i huset. Slik kan man på en enkelt måte endre rommets bruk og virkning.

– En dimmer kommer godt med dersom man vil endre funksjonen og stemningen i rommet. En slik installasjon er også nyttig når lysforholdene endrer seg med årstidene. Men trenger for eksempel mer lys på mørke vinterkvelder, enn på lyse sommerkvelder. Fargen på lampeskjermen og lysstyrken på pæren kan også utgjøre store forskjeller i et rom. Er man ikke fornøyd med det lyset lampene gir, kan dette ofte løses ved at man skifter pære, eller bytter farge på skjermen. Mens mørke skjerm gir lite lys, gir lyse mye, sier Kari Duedahl.

– For lik belysning kan gjøre rommet platt og kje-



I sommer flyttet Kristin Kingsford, hennes mann og sønn fra Frankrike til Tromsø. Ved innredningen av leiligheten ønsket ekteparet veiledning vedrørende belysningen og kontakten i den forbindelse Barbu Interiørhus. Leselampen over denne stolen er av det kjente merke Bestlite.

delig. Ikke vær redd for å blande stiler. Har man et klassisk miljø kan det for eksempel være flott med en moderne lampe. Går man til innkjøp av en ny lampe er magefølelsen

viktigst, sier Unni Høyesen Westby.

Gammelt og nytt

I tillegg til å ha et rikelig utvalg av lamper i butikken, hjelper trioen på Barbu Interiørhus kunder med privat veiledning innen interiør og belysning. En av dem er den strålende fornøyde kunden Kristin Kingsford. Hun, mannen og deres sønn på tre år flyttet i sommer fra Frankrike, og inn i en stor toppleilighet ved sjøen på Tromsø. Selv om hun var svært bevisst på hva hun ville ha av belysning, ønsket hun noe veiledning til denne delen av interiøret. I den anledning tok hun kontakt med interiørbutikken.

– Jeg ønsket å ha belysning som var funksjonell og vakker. Det var også viktig for meg å ha lys til forskjellig bruk. I leiligheten vår er det svært høyt under taket og jeg så med en gang for meg at det ville bli fint med store taklamper. Jeg liker å kombinere nytt og gammelt, og ettersom mange av møblene var gamle, valgte jeg moderne lamper. Av alle de nye lampene er det nok taklampen i stuen som er mest spesiell. Dette er en italiensk designerlampe



STORE LYSPÆRER: I stuen henger en stor taklampe med en fantastisk lysvirkning. Lampen består av store lyspærer som er av en slik størrelse at de må bestilles dersom man ønsker nye.